

LA FRIDA I EL SENYOR LIN

Les preguntes que es feia el BUDA

Otsiera

© Equip de Didàctica del CETR (www.otsiera.com)

Les preguntes que es feia **SIDDHARTA GAUTAMA, el BUDA**

Quan de bon principi van posar ordre a totes les pistes que tenien, el text que havia portat l'Eloi va quedar sol, sense més pistes per acompanyar-lo. Però la cosa va canviar quan van començar a estirar fils...

El cas és que l'Eloi va explicar a casa que havien de buscar informació sobre *réu*; va parlar del que havia dit la Frida i tot allò de reunir pistes. Però l'Eloi no entenia gaire perquè ho havien de fer.

– Per què no ens ho explica la mestra, i ja està? O, per què el senyor Lin no parla més clar? És molt fàcil dir que ho busquem nosaltres!

Quan va haver acabat de rondinar, la primera que va parlar va ser l'àvia:

– A ningú li agrada que li donin una poma mastegada, no et sembla? A tu t'agradaria?

I abans que l'Eloi tingués temps de respondre, l'àvia se'n va anar cap a la seva taula. Una taula ben plena de papers i de tota mena de coses, però ella sempre hi trobava el que buscava. Semblava impossible!

Va estirar un full i el va donar a l'Eloi.

– Té, em sembla que aquesta pot ser una bona pista.

L'Eloi el va llegir, en van parlar, i el va dur a classe. Això és el que hi deia:

Un dia Siddharta...

Un dia Siddharta i els seus van arribar a un poble anomenat Opasada. Allà hi havia dos joves estudiants que discutien entre ells. Eren Kaphatika i Bharadvaja. Kaphatika defensava que tot el que deien els Vedes, els himnes sagrats, era veritat. Per això calia aprendre-se'ls. Mentre que Bharadvaja opinava tot el contrari: que les idees dels Vedes eren falses i antigues, i que res de tot allò era veritat. Això era el que cadascú d'ells havia après.

Quan va sentir la discussió, Siddharta va preguntar a Kaphatika:

– Sigui qui sigui que t'ha ensenyat així, t'ha dit mai: “jo he investigat i he pogut entendre per pròpia experiència el que és veritat i el que és fals”?

Kaphatika li va dir que no. Va fer la mateixa pregunta a Bharadvaja que també va respondre negativament. Siddharta aleshores els va dir:

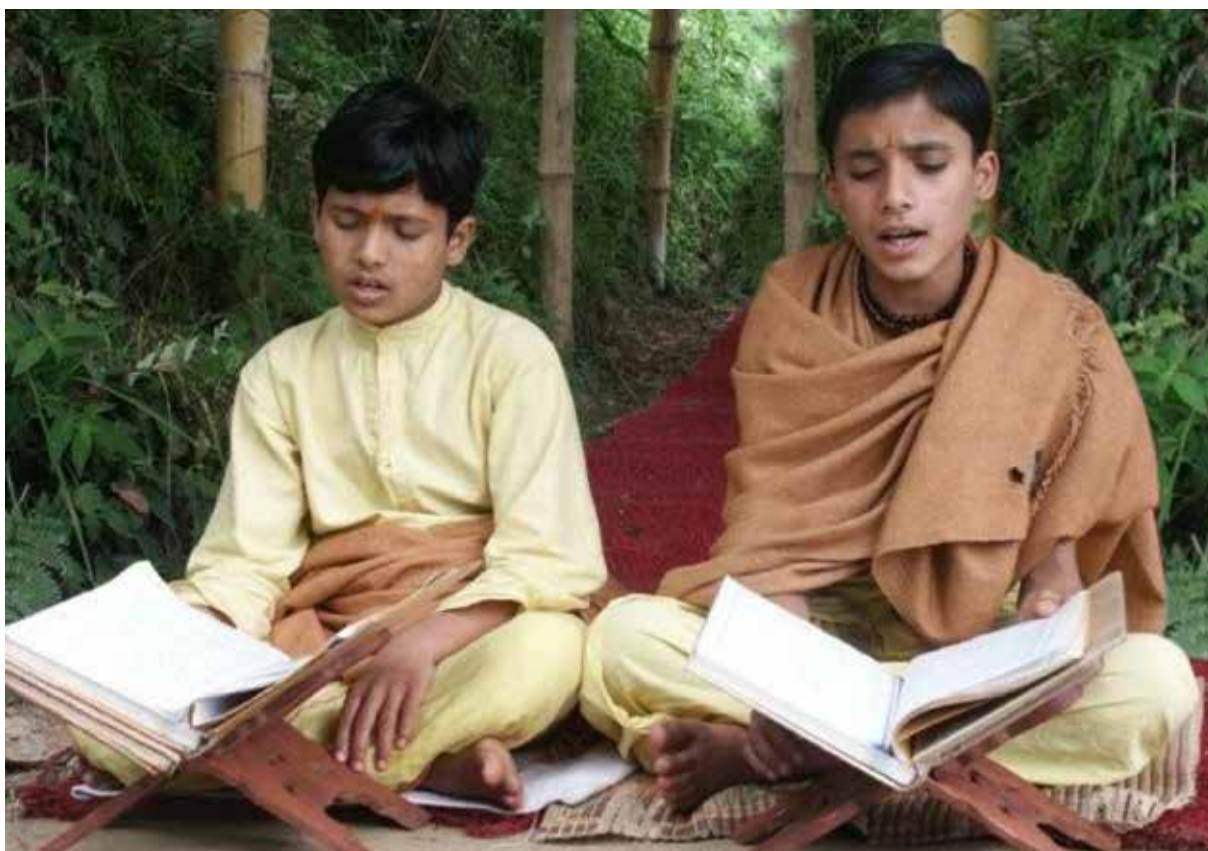
– Una persona que es limita a repetir les opinions dels altres sense procurar veure i comprendre per sí mateixa, és com un cec que s'uneix a una filera de cecs!

– Però qui dels dos té raó? -van insistir ells.

– Si jo ara us dono un “sí” o un “no” per resposta, què fareu vosaltres? Creureu “sí” o “no” fins que algú altre us digui el contrari.

– I què hem de fer sinó?

– Confiar en les vostres forces i atrevir-vos a buscar per vosaltres mateixos! Les meves paraules, o les d'una altra persona, només us seran útils si les feu servir per investigar.

Realment, podia ser una bona pista!

Però, potser que abans de continuar...

Què en sabem de Siddharta?

EN AQUELLS TEMPS...

Siddharta Gautama era el príncep hereu del país dels Sakyas, un regne que avui forma part de l'Índia i del Nepal. Vivia, amb la seva esposa Yasodhara i amb Rahula, el seu fill, a l'ampli recinte del palau reial. Dins del recinte hi havia parcs i cases per a tots els membres de la cort i les seves famílies. Siddharta passava els seus dies feliçment. La seva mare havia mort pocs dies després de néixer ell, i el seu pare, el rei, va fer tot el que va poder per tal que el nen pogués créixer feliç, sense veure escenes de tristesa.

Channa va tornar a agafar les regnes i es van tornar a posar en marxa. Una mica més endavant van veure una dona que es queixava de dolor. De nou, el príncep va quedar molt sorprès, i Channa li va explicar que aquella dona estava malalta. Van parlar de les malalties. No havien avançat gaire, quan es van haver d'aturar per tercera vegada. Aquest cop es tractava d'un seguici que acompanyava un mort al crematori. I Channa va parlar a Siddharta de la mort: tard o d'hora, tothom havia de morir!

De què li servia al seu pare ser rei si no podia fer res contra la mort? –pensava Siddharta tot preocupat. Què podia fer ell contra el patiment de la gent?

Molt amoïnat li va dir a Channa que girés cua. Quan ja eren a punt d'arribar a palau, una altra visió els va aturar. Ara el qui tenien al davant era un home amb el cap tot afaitat, vestit amb una túnica i que duia un bol penjant. Era estrany perquè, malgrat el seu aspecte, feia cara de ser feliç. El príncep va baixar del carruatge i va parlar amb ell. L'home li va explicar que era un pelegrí, que ho havia deixat tot per ser lliure i poder ajudar tothom.

Des d'aquell dia, el príncep ja no va poder viure tranquil. Cavil·la que cavil·larà, va decidir que seguiria l'exemple del pelegrí. Marxaria per buscar una solució. I així va ser com una nit va sortir secretament de palau, amb Channa, i quan van ser ben

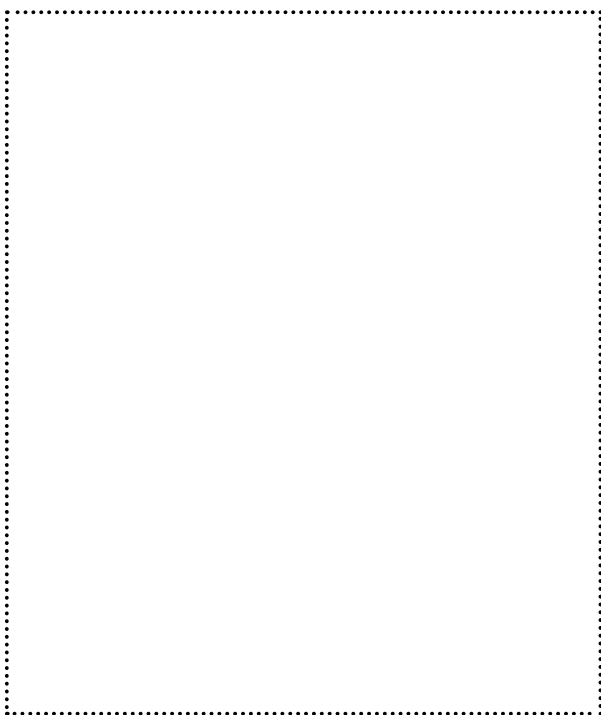
Un dia Siddharta va voler visitar el regne i va sortir de palau. La gent el saludava amb alegria en veure'l passar dalt del seu carruatge, i ell els responia. En el futur ell també seria un bon rei, com del seu pare que feia que tothom visqués feliç –pensava Siddharta.

Però de cop, Channa, el cotxer, va aturar el carruatge d'una sotragada. Un home mig ajupit creuava l'avinguda amb moltes dificultats. El príncep va preguntar què li passava a aquell home. Channa li va respondre que era un vellet.

– Què vol dir això? –va preguntar Siddharta, que no havia vist mai ningú caminant tan dificultosamente. Channa li ho va explicar i el príncep va descobrir que també ell seria vellet un dia. Fins i tot el petit Rahula seria vellet! Va quedar de pedra. Això sí que no s'ho esperava.

lluny, es va tallar la noble cabellera i es va cobrir amb un tros de roba. Channa va recollir els vestits i el cavall de Siddharta i va tornar sol i trist a palau.

No és pas fàcil posar-se a buscar quan no saps què busques. Siddharta va viatjar molt i va preguntar a molts mestres. Uns li parlaven d'adorar els déus, altres de fer sacrificis, altres de conformar-se amb el destí. També li deien que potser en una altra vida ho entendria tot...

Però a Siddharta no el satisfieien aquestes respostes. Va retirar-se als boscos, a prop d'uns que

feien penitències. Li deien que si s'alliberava d'ell mateix, si s'oblidava del seu cos, la seva ment comprendria millor. Siddharta ho va provar, perquè volia seguir totes les pistes. Però després de molts dies de no menjar ni beure, va poder comprovar que aquell camí no el duia pas a comprendre millor, sinó directe a la mort! Per això va acceptar la llet i el menjar que li va oferir una dona que va passar per allà.

La bona dona el va alimentar uns quants dies i, quan va haver recuperat les forces, va tornar a meditar. Escoltava per dins, procurava mantenir-se atent, en pau i sense distreure's, però ara no oblidava prendre cura del cos!

Fins que un dia...

Un dia Siddharta va sentir una felicitat molt fonda. Era feliç!... però d'una manera ben diferent de com ho havia sigut a palau! Què era aquella felicitat tan especial?

Siddharta es va adonar que era com si el seu cor no fos només seu, sinó el cor de tots els éssers, i la seva vida, la vida de tots... El seu cor i la seva ment s'havien eixamplat: ara sí que se sentia lliure, però per dins! Tot se li va fer molt clar. I encara que no era gens fàcil posar-hi paraules, va saber que ho havia d'intentar.

A partir d'aquell dia es va posar en camí per poder explicar a la gent el que volia dir "ser lliures" de debò.

“No ho han entès bé –els deia– els qui ensenyen que només cal conformar-se, sense intentar canviar res, perquè així ho volen els déus. Ni tampoc ho han entès bé les persones que malmeten la seva vida fent molts i molts sacrificis!”

“Del que es tracta és d’aprendre a desitjar allò que de debò ens fa feliços” –deia–. “Passar-se la vida desitjant més i més coses no et fa feliç. Al contrari, és el motiu de la infelicitat!” –els explicava. Només qui ho comprèn pot sortir del parany, és molt important arribar-ho a entendre!”

La gent l’escoltava, i procuraven buscar tal com ell els ensenyava. Així, de poble en poble... fins que un dia va tornar al seu antic regne. El seu pare i la seva esposa, tots, el van rebre amb una gran alegria! Ara era la seva família i els seus amics els qui l’escoltaven amb atenció i volien seguir les seves pistes. Però Siddharta no s’hi va quedar per sempre; passat un temps, va continuar viatjant. Uns anys després, quan Rahula va ser gran, es va reunir amb el seu pare. També ell va arribar a ser un home molt savi.

Siddharta va morir vellet. Centenars, milers, de persones s’havien animat a buscar i reflexionar seguint les seves orientacions. Sense fer diferències, rics i pobres, ministres o artesans, sacerdots o guerrers, homes i dones... entre els seus deixebles i havia tota mena de persones i quan parlaven d’ell l’anomenaven el Buda, que vol dir “il·luminat”, perquè la seva manera de comprendre era com llum que il·lumina.

El Buda ensenyava a tothom a ser budes, a créixer en saviesa. Insistia que fer-se bones preguntes era molt important, i que aprendre unes paraules sense investigar-les no els serviria de res. I posava aquest exemple:

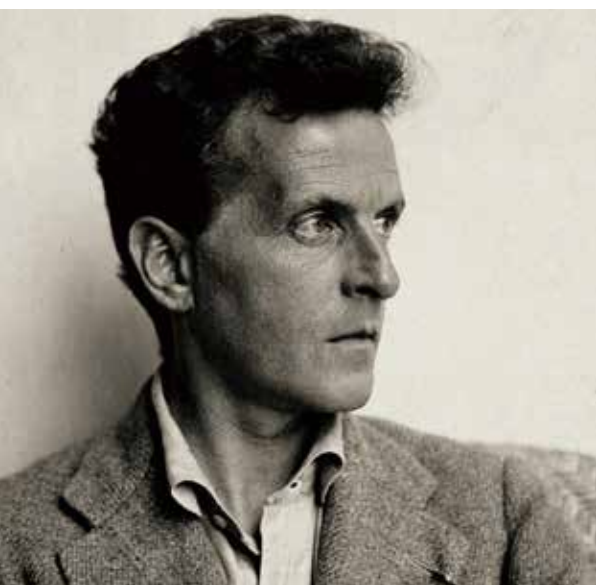
– Imagineu que hi ha un riu i que les meves paraules són com la barca que hi ha a la riba. Feu-les servir per creuar el riu, i després deixeu-les, perquè d’altres puguin creuar! De què us serviria continuar el camí carregant la barca? ■

MÉS PISTES PER INVESTIGAR

A la mestra allò de deixar la barca li va recordar un altre savi que parlava de deixar anar una escala... I això de fer-se preguntes... també va trobar més pistes per investigar! Aquí ho teniu!

Llençar l'escala...

Wittgenstein (Viena 1889 – Cambridge 1951) era filòsof. Va reflexionar molt sobre el llenguatge. Al final d'un dels seus llibres diu:

Les meves idees són il·luminadores quan qui m'entén les deixa enrere; quan gràcies a elles –pujant-hi– ha pogut enfilat-se més amunt. (Per dir-ho d'alguna manera, ha de llençar l'escala després d'haver-s'hi enfilat!)

Sabeu què vol dir “filosofia”?
Ve del grec *philos* (amor) i *sophia* (saviesa)

Fer-se preguntes...

Jane Goodall ha investigat la vida dels ximpanzés i treballa per millorar les condicions del medi ambient. En una conferència va dir:

Si hagués de donar un consell... Abans de prendre una decisió, en lloc de preguntar-te: “què m'aportarà ara?”, pregunta't: “quin impacte tindrà d'aquí un temps?”

Ela Bhatt és una advocada, nascuda a l'Índia. Ha impulsat molts projectes per a la millora social i econòmica. En una entrevista parla de fer-se preguntes:

– *Si hagués de donar un consell...*

– Diria que cal parar molta atenció a les preguntes que ens fem cada dia. Les preguntes són més importants que les respostes, són elles les que orienten la nostra vida. I em sembla que hi ha tres preguntes fonamentals:

- Quin impacte tindrà en mi, la meua acció?
- Com influirà en el planeta Terra i en les persones que hi viuen?
- Quines seran les conseqüències de la meua acció, en el futur?

Mai no s'ha de perdre de vista que tota acció produeix un impacte... El fruit de cada acció són les seves conseqüències.

Hi havia un noi que volia ser poeta i tenia molts dubtes. Va escriure a un poeta famós, **Rainer Maria Rilke**, esperant que li resolgués els seus dubtes. I **Rilke** li va respondre així:

Vostè és tan jove que m'agradaria que no s'impacientés davant de tot el que no està resolt en el seu cor, que mirés d'estimar les preguntes com si fossin habitacions tancades, o llibres escrits en un idioma estrany. ...

Ara visqui les preguntes. Potser després, a poc a poc, un dia viurà la resposta.

El Buda deia:

No considero que algú sigui brahman pel seu naixement o els seus béns. Brahman és aquella persona que no s'aferra a res.

No considero que algú sigui brahman per les seves trenes o la seva vestimenta. Ho és la persona pacient, amb capacitat d'autocontrol.

Jo considero brahman al qui no és violent amb ningú, al qui ni mata ni ordena matar. Al qui parla amb sinceritat, sense desig de ferir a ningú.

Brahman és aquell ésser humà que s'ha esforçat per allunyar-se de la ignorància, deslliurant-se del pes de les idees falses.

Considero brahman al qui ha tret el cademat i ha obert la porta de la seva ment. Al qui respecta tots els éssers, al qui no fa distincions entre persones.

Jo anomeno brahman aquell ésser humà que, com la lluna plena, és net de cor i tot ho il·lumina.

(paraules del Buda, extretes d'un recull anomenat *Dhammapada*)

